

За підтримки:

Німецько-український проект співпраці в галузі органічного виробництва

Інформаційна підтримка журнвл "ORGANIC UA"

**ЗБІРНИК ТЕЗ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ОРГАНІЧНЕ
АГРОВИРОБНИЦТВО:
ОСВІТА І НАУКА»**

**ФЕДЕРАЦІЯ ОРГАНІЧНОГО
РУХУ УКРАЇНИ**

**BOOK OF ABSTRACTS
OF ALL-UKRAINIAN
SCIENTIFIC AND
PRACTICAL
CONFERENCE**

**«ORGANIC AGRO
PRODUCTION:
EDUCATION
AND SCIENCE»**

м. Київ
1 листопада 2018 року

Kyiv
November 1, 2018

УДК 631.147(082)

Рекомендовано до друку Науково-методичною радою
ДУ «НМЦ «Агроосвіта» (протокол від 01.10.2018 №6)

Збірник тез Всеукраїнської науково-практичної
конференції «Органічне агровиробництво: освіта і наука».
1 листопада 2018 року, ДУ НМЦ «Агроосвіта», Київ. – Київ :
«Агроосвіта», 2018. – 237 с.

За точність і зміст матеріалів, достовірність і розкриття проблеми
відповідальність несуть автори публікацій

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ

Ищенко Т.Д., канд. пед. наук, професор

Милованов Є.В., канд. екон. наук

Хоменко М.П., канд. пед. наук

Малинка Л.В., канд. с.-г. наук

Дудус Т.В., канд. пед. наук

Коняшин А.В., магістр державного управління

Адреса оргкомітету: ДУ «Науково-методичний центр «Агроосвіта»,
03131, м. Київ, вул. Смілянська, 11 т/ф: (044) 242-35-68

e-mail: nmc.agroosvsta@ukr.net

НАПРЯМИ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

- впровадження органічних технологій у виробництво задля збереження навколишнього природного середовища;
- роль органічного виробництва у формуванні продовольчої безпеки;
- органічні технології виробництва рослинництва і тваринництва;
- розвиток територіальних громад завдяки невеликим фермерським та сімейним господарствам;
- формування системи органічного виробництва для виробників сільськогосподарської продукції з використанням наукового і виробничого досвіду;
- поширення досвіду та інформації щодо ролі органічних технологій в аграрному виробництві;
- роль освіти у підготовці фахівців з органічного виробництва

За підтримки

Німецько-український проект співпраці в галузі органічного виробництва

Компанія «БТУ-Центр»

Міжнародна група лабораторій Eurofins

Торгова марка Пан Еко

Інформаційна підтримка – журнал «ORGANIC.UA»

Тетяна Іщенко
Директор
ДУ «НМЦ
«Агроосвіта»

Органічний сектор усе швидше розвивається не лише на міжнародній арені загалом, але й у нашій державі, яка за останні роки стала вагомим гравцем на органічній мапі світу! За даними Федерації органічного руху України, лише за останні десять років кількість виробників органічної продукції зростає в Україні майже вчетверо. При цьому площа сільськогосподарських угідь, на яких у нашій країні ведеться органічне агровиробництво відповідно до міжнародних стандартів, за цей самий період зростає до позначки 420000 га. За ці 10 років значно зріс не лише експорт органічної продукції з України, але й збільшився вітчизняний внутрішній ринок споживання органічних продуктів. Є всі підстави очікувати, що згодом цей показник перетне рівень 30,0 млн євро.

Органічне сільське господарство істотно сприяє вирішенню глобальних екологічних та соціальних проблем і досягненню основних цілей сталого розвитку на всіх континентах планети.

Вандана Шіва, сучасна індійська громадська активістка та природоохорончиця, нещодавно мудро заявила: «Органік — це не «річ»; це не продукт. Це філософія: напрям мислення і шлях життя, який ґрунтується на чіткому усвідомленні того, що все у цьому світі взаємозв'язано і все перебуває у певних взаєминах з усім іншим».

Найважливішими завданнями у процесі розвитку органічних концепцій в Україні вважаємо:

- 1) виробництво здорових, безпечних і доступних харчів та напоїв у достатній кількості;*
- 2) зменшення забруднення і викидів парникових газів у процесі виробництва харчових продуктів, торгівлі ними та їхнього споживання;*
- 3) створення харчових ланцюгів на основі відновної енергії та повторного використання поживних речовин;*
- 4) захист ґрунтів, води, повітря, біорізноманіття й ландшафту;*
- 5) урахування чинних і майбутніх етичних принципів, харчових звичок, стилів життя й потреб споживачів.*

Досягнути вищезгаданого можна завдяки просвітницькій роботі, інформованості та популяризації серед населення та товаровиробників щодо специфіки органічного агровиробництва, поширення вітчизняного та світового досвіду ведення органічного виробництва. Особливо важливою є ця робота серед студентства, під час визначення змісту навчання за спеціальностями, що забезпечують аграрний сектор, органічне сільське виробництво має бути пріоритетним.

**Євген
Милованов**
Голова Правління
Федерації органіч-
ного руху України

кислоти істотно перевищувало контроль і становило 23,5–27,73 мг/100 г (на контролі – 21,47 мг/100 г).

У нашому дослідженні зазначено, що використання біологізованих систем оптимізації живлення рослин томата (заорювання до ґрунту соломи або поживного сидерату в поєднанні з мікробними препаратами) забезпечує отримання додаткового прибутку на рівні 39,68–41,54 тис. грн/га (48,60–54,24 тис. грн/га за продаж з преміальною надбавкою за органічну продукцію) та рівня рентабельності 60–64 % (84–87 % за преміальної ціни продукції). Використання як добрива перегною за рівнем додаткового прибутку не поступається застосуванню сидеральних добрив: при цьому прибуток від добрив становить 36,38 тис. грн/га (52,65 тис. грн/га). За рівнем рентабельності використання перегною поступається застосуванню сидеральних добрив; при цьому рентабельність становить 48 % (71 %).

Зазначено, що використання перегною та заорювання до ґрунту як добрива 4 т/га соломи у поєднанні з комплексом мікробних препаратів забезпечує значення коефіцієнта біоенергетичної ефективності в межах 1,54–1,56, що було на рівні контролю (1,54). Високі значення коефіцієнту біоенергетичної ефективності забезпечує заорювання поживного сидерату в поєднанні з мікробними препаратами (1,68). Висока енергетична ефективність сидеральних добрив пояснюється невисоким рівнем витрат на їх використання (тільки приорювання дисковими знаряддями) та залученням до енергетичного кругообігу овочевого агроценозу сонячної енергії, що є найбільш дешевим джерелом енергії для людини.

Отже, біологізовані системи удобрення томата на основі комплексного використання заорювання соломи або сидерату з обробкою їх деструктором стерні та внесенням мікробних препаратів з азот- та фосформобілізуючими бактеріями забезпечують зростання урожайності товарних плодів томата на 7,9–9,7 т/га, підвищення вмісту в плодах аскорбінової кислоти, підвищення економічної та біоенергетичної ефективності.

УДК 338.432:334.722:332.3

КОВАЛЬЧУК С.Я., канд. екон. наук, доцент кафедри економіки
Вінницький національний аграрний університет
Syk_vsau@ukr.net

АГРОЕКОЛОГІЧНА МОДЕЛЬ ПІДПРИЄМНИЦТВА – ОСНОВА «ЗЕЛЕНОГО» ЗРОСТАННЯ

Використання моделей економічного зростання, які відображають більш тісну взаємодію між економікою, природним середовищем та якістю життя населення, передбачають синергетичні підходи до «зеленого

зростання» та вимір його результатів. Доведено, що збалансований розвиток аграрного сектору залежить від ефективного використання задіяного у виробництві сільськогосподарської продукції природо-ресурсного потенціалу, при цьому реалізується вимога дотримання сільськогосподарськими виробниками раціонального природокористування та збереження екологічних чинників довкілля.

Зауважимо, що необхідність поєднання виробничої і природоохоронної складової у сільськогосподарському виробництві зумовлена специфікою аграрного виробництва, яке відзначається тривалим операційним циклом, широким територіальним розосередженням та тісним зв'язком з біотичними та абіотичними факторами довкілля, що ускладнює здійснення природоохоронних заходів відокремлено від процесу виробництва. Тому виникає необхідність щодо вдосконалення агроекологічних умов функціонування аграрного підприємництва, за яких буде забезпечено еколого-збалансований розвиток галузі, зі збереженням сільських територій з розвинутою інфраструктурою [1].

За даними ЮНЕП, в Україні є потенціал для розвитку «зелених» видів діяльності, це, в першу чергу, сектор органічного сільського господарства, що дає можливість створення умов для широкого впровадження екологічно орієнтованих та органічних технологій ведення сільського господарства, які є основою «зеленої» трансформації аграрного сектору.

З огляду на нагальність проблеми, необхідною умовою Угоди про Зону Вільної Торгівлі є імплементація принципів сталого сільськогосподарського виробництва, зокрема, в Розділі 5, у Главі 17 («Сільське господарство та розвиток сільських територій»): Ст. 404 «Співробітництво між сторонами у сфері сільського господарства... охоплює сфери: с) заохочення сучасного та сталого сільськогосподарського виробництва і сільських територій з урахуванням необхідності захисту навколишнього середовища., поширення застосування методів органічного землеробства... шляхом впровадження найкращих практик у цих сферах».

Варто зазначити, що «зелена» економіка згідно з визначенням ЮНЕП – це економіка, яка поліпшує добробут людей, забезпечує соціальну справедливість, водночас суттєво зменшуючи ризики для довкілля та вичерпання природних ресурсів.

Водночас «зелене» економічне зростання має забезпечуватися за менш інтенсивного використання ресурсів, за принципом «створювати більше вартості за меншого впливу» («creating more value with less impact»), отже, сільське господарство за своєю природою є магістральним сектором «зеленої» економіки [3].

Ключові чинники впливу на органічне агровиробництво схильні до «зелених» трансформацій – «озеленення» в сфері управління водними ресурсами (очищення води, система повторного використання води);

«озеленення» в сфері управління земельними ресурсами (обмеження використання добрив та пестицидів), збереження і відновлення міських парків, лісонасаджень, збереження та підвищення якості ґрунту) [2].

Крім цього, особливу увагу треба приділити, тому що для запобігання посиленню структурних перекосів, в Єдиній комплексній стратегії розвитку сільського господарства і сільських територій в Україні на 2015–2020 рр. акцентовано на впровадженні і дотриманні принципу «перехресної відповідальності» (cross compliance) за бюджетної підтримки сільськогосподарських товаровиробників (програми субсидій Single payment Scheme, що реалізуються в країнах ЄС) за виконання ними певних вимог щодо зменшення шкідливого впливу сільськогосподарської діяльності на довкілля, чим зараджувати розвитку органічного виробництва.

Гарантування екологічно безпечного середовища для життя і здоров'я населення, впровадження екологічно збалансованої системи природокористування, збереження природних екосистем – це запорука «зеленого» зростання аграрного сектору України.

Варто звернути увагу на ту обставину, що використання принципів світового досвіду ведення агроекологічного виробництва з урахуванням екологічних вимог збереження довкілля, передбачає:

- комплекс правил сільськогосподарської практики відповідно до впроваджених у країнах ЄС Кодексів Доброї та Належної сільськогосподарської практики. В Україні такі правила мають містити пункти щодо обсягів внесення добрив, протиерозійних заходів, вимог до зберігання і використання гною тощо;

- поширення низькозатратних (збалансованих, компромісних, адаптивних) систем виробництва: аналоги LISA / LEISA (Low (external) input sustainable agriculture – низькозатратне підтримуюче сільське господарство, мініземлеробство (Biointensive Mini-Farming), біодинамічне землеробство (Biodynamic Agriculture), ЕМ-технології (Effective Microorganism Technologies тощо. Найбільшого поширення у світі і державної підтримки в даній групі набули технології LISA / LEISA;

- розвиток органічного (біологічного, екологічного) виробництва передбачає широке використання біологічних підходів у сільськогосподарському виробництві (гній, сидерати, мінімізація обробки ґрунту, біологічне розпушування і структуризація ґрунту, біологічне переведення азоту в органічні сполуки, біологічна боротьба з бур'янами, збудниками хвороб та шкідниками), відмова від застосування пестицидів або регламентоване їхнє використання лише під час обробки насіння, заборона використовувати генетично модифіковані організми тощо.

поєднання технологій сільськогосподарського виробництва з природоохоронними заходами (їдеться, наприклад, про підсів або висів на полях рослин, які підтримують кормовий ланцюг місцевих тварин) [1, 4].

Слід зазначити, що сучасні тенденції «зелених» трансформацій сільськогосподарського виробництва багато в чому пов'язані з асиметричним розвитком аграрного підприємництва. «Зелені» види аграрного підприємництва та екологічні інновації покликані сприяти вирівнюванню структурних диспропорцій, виваженому аграрному землекористуванню, збалансованому використанню ресурсів та підтримувати перехід на технології нової хвилі зі збереженням інфраструктури агроєкосистем.

Література

1. Щодо вдосконалення агроєкологічних умов функціонування сільського господарства. Аналітична записка. Національний інститут стратегічних досліджень. URL : <http://www.niss.gov.ua/articles/1437>.

2. Мусіна Л. А., Ямчук А. В., Кваша Т. К. Взаємний вплив економіки та природного середовища в сучасному світі: політика, стратегії, технології : монографія. Київ : УкрІНТЕІ, 2012. 260 с.

3. Навстречу зеленой економіке: путь к устойчивому развитию и искоренению бедности. Обобщающий доклад для властных структур. ЮНЕП. 2011. С. 2. URL : www.unep.org/greeneconomy.

4. Доповідь про зелену трансформацію в Україні на основі показників зеленого зростання ОЕСР. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. 2016. URL : <http://www.me.gov.ua>, <http://green-economy.org.ua>.

УДК 338.432:631.147 (477)

*ХАЄЦЬКА О.П., канд. екон. наук, доцент кафедри економіки
Вінницький національний аграрний університет
haetska@i.ua*

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

На сучасному етапі виробництво органічної продукції в Україні посідає вагомe місце, оскільки наша країна позиціонується як аграрна країна, яка має значний потенціал у виробництві та споживанні органічної сільськогосподарської продукції. Попит на вітчизняну органічну продукцію постійно зростає як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках.

Розвиток органічного виробництва є важливим аспектом для ефективного функціонування української економіки. Це виробництво забезпечує збереження навколишнього середовища, а населення безпечною, екологічно чистою та високоякісною сільськогосподарською продукцією [1],

ЗМІСТ

<i>МАРЕНИЧ М.М.</i> Ефективність використання гумінових стимуляторів у вирощуванні пшениці озимої	5
<i>ХІЦЬКА О.А.</i> Переваги виробництва органічних харчових продуктів	7
<i>КУЧЕР В.А., ШЕВЧЕНКО Л.В., МИХАЛЬСЬКА В.М.</i> Ефективність застосування лікопінової біомаси гриба <i>Blakeslea trispora</i> у перепелівництві	9
<i>БАЙСР О.В., ШЕВЧЕНКО Л.В., МИХАЛЬСЬКА В.М.</i> Уміст ветеринарних препаратів у стоках свинарських підприємств	12
<i>ЛЕВЧЕНКО В.Б., ШУЛЬГА І.В., ЗАЛЕВСЬКИЙ Р.А., ТКАЧЕНКО М.В.</i> Видобуток бурштину та ведення органічного сільськогосподарського і лісгосподарського виробництва на території Олевського району Житомирської області	15
<i>ІВАНЦОВ П.Д.</i> Концептуальні аспекти органічного землеробства Полісся Житомирщини на прикладі ПП «Галекс-Агро»	19
<i>ЗЛОСДОВА А.В., ГЕРАСЬКО Т.В.</i> Вплив режимів утримання ґрунту в органічному саду на вміст фотосинтетичних пігментів у листках черешні	24
<i>МАЗУР Т.Г., ЗАГОРУЙ Л.П.</i> Вплив органічного агровиробництва на формування продовольчої безпеки	27
<i>КОЛІСНИК О.М.</i> Стійкість самозапилених ліній кукурудзи до <i>Ustilago zeae Sphacelotheca reiliana</i>	30
<i>ГОНТАРЬ А.М., СЕВЕРИН Р.В.</i> Вивчення поширення лептоспірозу тварин як складова збереження навколишнього природного середовища	34
<i>КОСТЮЧЕНКО К.Г., ЗАЖАРСЬКА Н.М.</i> Визначення кількості соматичних клітин у овечому молоці різними методами	37
<i>ГНАТІВ П.С., ПАРХУЦЬ Б.І.</i> Роль навчальної дисципліни «Система удобрення в органічному рослинництві» у підготовці фахівців з агрономії	39
<i>САМОЙЛЕНКО Ю.В., ЗАЖАРСЬКА Н.М.</i> Ветеринарно-санітарна експертиза кров'яної ковбаси за використання настою гранату	42
<i>НАКОНЕЧНИЙ Р.А., КОПИТКО А.Д.</i> Проблеми філософії органічного землеробства і збалансованого природокористування в науковому та освітньому процесі в ЛНАУ	45

<i>ФОТІНА Т.І., ЯЦЕНКО І.В., ЗАЖАРСЬКА Н.М., ЗАЖАРСЬКА Н.В.</i> Органічне виробництво козиного молока	48
<i>ТОКАР А.Ю., МАТЕНЧУК Л.Ю., ГАЙДАЙ І.В., ХАРЧЕНКО З.М.</i> Консервування органічної сировини за збереження її натуральності	51
<i>РОЖКО І.С.</i> Вплив мікробіологічних препаратів на продуктивність суніць ананасових	53
<i>ПОЛЩУК М.І., ДІДУР І.М.</i> Ефективність біологізованої системи удобрення пшениці озимої	56
<i>ЦИЦЮРА Я.Г.</i> Редька олійна як ефективний компонент органічних сидеральних систем удобрення	59
<i>ПЕЛЕХ Л.В.</i> Використання рослинних решток як варіант органічних технологій контролю рівня забур'яненості	63
<i>БРОННИКОВА Л.Ф.</i> Вплив застосування рослинних решток на вміст гумусу та форм азоту в орному шарі темно-сірого лісового ґрунту	66
<i>ЯКОВЕЦЬ Л.А., ВАТАМАНЮК О.В.</i> Особливості накопичення свинцю і кадмію у зерні злакових культур у процесі зберігання	69
<i>ПАЛАМАРЧУК І.І.</i> Формування врожаю плодів кабачка залежно від мульчування ґрунту в умовах Правобережного Лісостепу України	71
<i>ПАЛАМАРЧУК І.І.</i> Вплив сортових особливостей на врожайність та біометричні показники продукції патисона в умовах Правобережного Лісостепу України	74
<i>КОСТЮК О.О.</i> Формування врожаю бобу овочевого залежно від технологічних прийомів вирощування в умовах Правобережного Лісостепу України	77
<i>ПОЛУТІН О.О.</i> Застосування біопрепаратів під час вирощування фізалісу мексиканського в умовах відкритого ґрунту Правобережного Лісостепу України	80
<i>МАТУСЯК М.В.</i> Особливості вирощування садивного матеріалу каштана кінського із закритою кореневою системою в умовах Вінниччини	82
<i>МОНАРХ В.В.</i> Екотоксикологічне оцінювання асортименту пестицидів у технологіях хімічного захисту сільськогосподарських культур	86
<i>ПРОКОПЧУК В.М.</i> Продуктивність малини залежно від субстрату для мульчування в умовах зони Поділля України	88
<i>ПАНЦИРЕВА Г.В.</i> Господарсько-біологічна оцінка перспективних сортів люпину кормового в Україні	89

<i>ЛИТВИНЮК Г.В.</i> Вплив біопрепарату на формування симбіотичного потенціалу квасолі овочевої (<i>Phaseolus vulgaris</i> L.) в умовах Правобережного Лісостепу України	91
<i>ЦИГАНСЬКА О.І.</i> Вплив стимуляторів росту на укорінення живців самшиту вічнозеленого <i>Buxus sempervirens</i> L. в умовах закритого ґрунту	93
<i>МЕЛЬНІЧЕНКО Л.В.</i> Органічне землеробство як складова екологічної освіти	95
<i>ЗАЙЦЕВА Т.М., ТКАЧУК О.П., ГЕТЯ Л.А.</i> Використання технологій ефективних мікроорганізмів у органічному виробництві рослинницької продукції	98
<i>ВДОВИЧЕНКО І.П., МУДРАК Г.В.</i> Органічне сільське господарство: екологічно чиста технологія, її важливість та можливості у формуванні продовольчої безпеки	100
<i>СОЛОМОН Ю.В., ОРИХІВСЬКА О.М.</i> Вирощування сої в органічному землеробстві	103
<i>ПОГРІБНА Ю.І., МУШКАЛА А.В., СЛОБОДЯНИК Г.Я.</i> Порівнювання ефективності підживлення сортів цибулі порей мінеральним добривом та біопрепаратами	105
<i>ГУЛЬКО Б.І., ГУЛЬКО В.І.</i> Сучасні сорти яблуні для органічного садівництва	107
<i>ПИНДУС В.В., ГОРБАНЬ С.Д.</i> Досвід підготовки «молодшого спеціаліста» з органічного виробництва в Іллінецькому державному аграрному коледжі	111
<i>ДЖЕМЕСЮК О.В., ГАДЗОВСЬКИЙ Г.Л., НОВИЦЬКА Н.В.</i> Урожайність та посівні якості насіння сої залежно від підживлення	115
<i>СКРИПНИК Н.В., МАКАРУК О.М.</i> Вплив зміни клімату на появу шкідливих організмів	117
<i>МЕДВЕДСЬ О.Ю.</i> Якість води за агрономічними показниками в основних джерелах зрошення Одеської області в 2017 році	120
<i>БОЙКО П.М.</i> Вплив змін клімату на структуру флори степових екосистем Херсонської області	124
<i>НОВИЦЬКА Н.В., ДОКТОР Н.М., МАРТИНОВ О.М.</i> Оптимізація технології вирощування квасолі звичайної в умовах Закарпаття	126
<i>ОРЛЕНКО Н.С., ХОМЕНКО Т.М., МАЖУГА К.М.</i> Інноваційні засоби забезпечення аналізу впливу кліматичних змін на результати кваліфікаційної експертизи сортів рослин	129

<i>ФІЛЬОВ В.В., КИЩАК О.А.</i> Зимостійкість сортів сливи мліївської селекції	131
<i>СУХОЙВАН О.М., КИЩАК О.А.</i> Перспективний спосіб отримання адаптивних сорто-підщепних комбінунань черешні для створення швидкоплідних насаджень	133
<i>ЦОЙ Н., ОСТАПЕНКО О., КОРХОВА М.М.</i> Вплив строків сівби та погодних умов осіннього періоду на тривалість осінньої вегетації пшениці м'якої озимої	135
<i>КРАСИЛЕНКО Д., ШЕВЧУК Т.В.</i> Обґрунтування та перспективи використання йоннообмінних смол для первинної обробки молока в умовах сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу	138
<i>ДОКТОР Н.М., НОВИЦЬКА Н.В., МАРТИНОВ О.М.</i> Вплив допосівної обробки на схожість травмованого насіння зернобобових культур	141
<i>ЯЩУК О.М., НЕЧИПУРЕНКО Л.О.</i> Вирощування капусти з використанням біопрепаратів	144
<i>ЯРОШ Л.В., ДОНСЬКА Л.В.</i> Органічне агровиробництво України: тенденція розвитку біогазових установок	147
<i>ПРУТСЬКА О.О.</i> Модернізація змісту підготовки фахівців з органічного виробництва в аграрних закладах вищої освіти	150
<i>ПАРИЙ Л.В.</i> Роль брендингу у підвищенні конкурентоспроможності виробництва органічної продукції в Україні	153
<i>ЗАДУБИННА Є.В., ТАРАСЕНКО Т.В.</i> No-till в коротко ротацийних сівозмiнах як передумова збереження родючості чорнозему типового	156
<i>КУЦ О.В., РОМАНОВ О.В.</i> Ефективність біологізованих систем оптимізації живлення за вирощування томата в Лівобережному Лісостепу України	158
<i>КОВАЛЬЧУК С.Я.</i> Агроекологічна модель підприємництва – основа «зеленого» зростання	161
<i>ХАСЦЬКА О.П.</i> Особливості розвитку органічного виробництва в Україні на сучасному етапі	164
<i>ГАМАЮНОВА В.В., ЗАДОРЖНИЙ Ю.В., ХОНЕНКО Л.Г.</i> Вплив способу краплинного зрошення і удобрення на врожайність цибулі ріпчастої за зміни клімату в умовах Південного Степу України	167
<i>КОСОЛАП М.П., ГАЙДУК В.Л.</i> Зміна бур'янового угруповання польових агрофітоценозів при відмові від механічного обробітку ґрунту	171

<i>РОЖКО В.М., ПОЖИДАЄВА Е.О.</i> Основний обробіток ґрунту в сівозміні та урожайність ячменю ярого	173
<i>КОСТЮК В.К., ВОЛОЩУК О.В., CZERNIAWSKA-PIATKOWSKA E., PASICKA E.</i> Особливості будови пір'я свійського індика	175
<i>СОЛОМОН А.М.</i> Вплив кліматичних умов на мікроорганізми	177
<i>ЯНЧУК В.І.</i> Безвідходне вирощування органічної продукції з ефектом поліпшення родючості ґрунту в умовах дрібного та середнього сільськогосподарського підприємства	181
<i>НЕМЕРИЦЬКА Л.В., ЗАЛЕВСЬКИЙ Р.А., БЕЗВЕРХА Л.М., ЖУРАВСЬКА І.А.</i> Вплив сухої фузаріозної гнилі на резистентність сортів картоплі	183
<i>ГУЦАЛЕНКО О.О., ГОНЧАРУК І.В.</i> Особливості міжнародних розрахунків та валютних операцій органічних операторів України	185
<i>БОГАТКО Н.М., САХНЮК Н.І., БУКАЛОВА Н.В., ЛЯСОТА В.П., БОГАТКО Л.М., ЗАБАРНА І.В.</i> Гігієнічні вимоги до отримання органічного меду із пасік України	188
<i>БОГАТКО Н.М., БУКАЛОВА Н.В., БОГАТКО Л.М., МЕЛЬНИК А.Ю., ДУДУС Т.В., БОГАТКО Д.Л.</i> Вимоги законодавства щодо виробництва та обігу органічної сільськогосподарської продукції	191
<i>БОГАТКО Н.М.</i> Ідентифікація видової належності м'яса забійних тварин за розробленими експресними методами	193
<i>МОРОЗ С.Ю., ДОЛЯ М.М.</i> Обґрунтування особливостей органічної технології вирощування соняшнику в Лісостепу України	195
<i>БУСОЛ Л.В., ЦИВІРКО І.Л., ГОЛОВКО Н.П., ЯЦЕНКО І.В., КИРИЧЕНКО В.М.</i> Вимоги до харчових добавок дозволених для використання для виробництва органічних продуктів	198
<i>ЗАВІРЮХА П.Д., КОСИЛОВИЧ Г.О., ГОЛЯЧУК Ю.С., НЕЖИВИЙ З.П.</i> Підготовка фахівців-технологів з виробництва екобезпечної продукції – настійна вимога часу	201
<i>СЕРБЕНЮК В.О., ТАРАСЕНКО О.А.</i> Способи ефективного використання осушуваних ґрунтів за органічного землеробства	204
<i>ТРОФІМОВА Г.В.</i> Екологічні та споживчі переваги органічного вівчарства	207

ПАНЮРА Я.Й., РИБАК С.Б., БОРУЦЬКА Ю.З. Використання мінеральних, органічних і зелених добрив (сидератів) у контексті сучасного розвитку агросфери	210
GUSZCZENKO Aleksandra, CZERNIAWSKA-PIĄTKOWSKA Ewa, BIEL Wioletta, SZEWCZYK Anna, KOSTIUK Volodymir The limousine breed	214
BIEL Wioletta, CZERNIAWSKA-PIĄTKOWSKA Ewa, KOSTIUK Volodymir, PSZCZOŁA Katarzyna, ŻURAWOWICZ Karolina, GUSZCZENKO Aleksandra Assessment of the chemical composition of guar (<i>Cyamopsis tetragonoloba</i> l.) meal as an alternative to gmo soybean meal	216
GRZEGRZÓŁKA B., GRUSZCZYŃSKA J., ŚWIDEREK W.P., CZERNIAWSKA-PIĄTKOWSKA E., RIBIKAUSKIENĖ D., KOSTIUK V. Organic farming development in two neighboring countries – Poland and Lithuania	218
GRZEGRZÓŁKA B., GRUSZCZYŃSKA J., ŚWIDEREK W.P., CZERNIAWSKA - PIĄTKOWSKA E., KOSTIUK V. Native cattle breeds in organic farming on the example of Poland	220
MARTYNA GATKOWSKA Satellite based (pre-)system for assessment of lost in agricultural production due to negative overwintering	222
CZERNIAWSKA-PIĄTKOWSKA Ewa, KOWALEWSKA-ŁUCZAK Inga, GUSZCZENKO Aleksandra, KOSTIUK Volodymir Analysis of selected parameters of breeding of dairy cows taking into account the PPARGC1A / HaeIII polymorphism	230
PIĄTKOWSKA Hanna, CZERNICKA Marta, KOSTIUK Volodymir Photovoltaics way for the electrical independence of dairy farms	231